

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران

پردیس بین الملل - دانشکده داروسازی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای عمومی

عنوان :

بررسی نحوه مصرف هپارین با وزن مولکولی کم در بیماران بستری در مرکز آموزشی

درمانی قلب سیدالشهداء(ع) ارومیه

اساتید راهنما :

دکتر خیراله غلامی

متخصص داروسازی بالینی، استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر آرزیتا حاج حسین طلاساز

متخصص داروسازی بالینی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

استاد مشاور :

دکتر ابراهیم حسنی

فلوشیپ بیهوشی قلب، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

استاد همکار :

دکتر نیایش محبی

متخصص داروسازی بالینی

نگارش :

اسماء حسنی

شهریور ۱۳۹۳

چکیده

زمینه و هدف: Drug Utilization Evaluation (DUE) یا ارزیابی مصرف دارو، نحوه تجویز و مصرف یک دارو را بررسی می کند. ما در این مطالعه نحوه استفاده از انوکسپارین را که یک هپارین با وزن مولکولی پایین بوده و استفاده زیادی در بیماران قلبی عروقی جهت پیشگیری و درمان دارد مورد بررسی قرار دادیم.

روش بررسی: در یک مطالعه مقطعی گذشته نگر پرونده ۳۲۲ نفر از بیمارانی که از تیر ماه ۹۱ تا فروردین ۹۲ در مرکز آموزش درمانی قلب سیدالشهداء (ع) ارومیه بستری و انوکسپارین دریافت کرده بودند مورد بررسی قرار گرفت و نحوه تجویز و دوز داروی تجویزی با گایدلاین های علمی مقایسه و نتایج استخراج شد.

یافته ها: میانگین سن بیماران $13/19 \pm 61/15$ سال بود. از ۳۲۲ بیمار در ۸۸ نفر (۲۷/۳٪) علت تجویز پروفیلاکسی و در ۲۳۴ نفر (۷۲/۷٪) درمانی بود. دوز مصرفی جهت پروفیلاکسی در ۱۸ بیمار (۲۰/۴۵٪) به صورت صحیح و ۷۰ بیمار (۲۹/۵۵٪) بالاتر از مقدار توصیه شده بود. همچنین دوز مصرفی جهت درمان در ۱۳۴ بیمار (۵۷/۲۷٪) مطابق با دوز توصیه شده و در ۹۵ بیمار (۴۰/۶٪) پایین تر از دوز توصیه شده و در ۵ بیمار (۲/۱۳٪) بالاتر از دوز توصیه شده بود.

همچنین در ۳ نفر از این بیماران میزان GFR کمتر از ۳۰ بود که در ۲ نفر از آن ها میزان دوز تجویز شده بالاتر از دوز توصیه شده و در ۱ نفر پایین تر از دوز توصیه شده بود.

بحث: بر اساس نتایج به دست آمده در درصد زیادی از بیمارانی که در آن ها انوکسپارین جهت پروفیلاکسی تجویز شده دوز تجویز شده بالاتر از مقدار توصیه شده بوده است و بالعکس در تجویز درمانی در تعداد قابل توجهی از بیماران میزان تجویز دارو پایین تر از مقدار توصیه شده بوده است.

کلمات کلیدی: انوکسپارین، DUE، تجویز پروفیلاکتیک، تجویز درمانی

Abstract

Background : Drug utilization evaluation (DUE) is used to assess how a drug is prescribed and administered. We studied the use of enoxaparin, a low molecular weight heparin (LMWH) which is widely used in cardiovascular patients as prophylactic or curative treatment.

Methods: In a retrospective study, medical records of 322 patients admitted to the hospital for nine consecutive months starting from July 2012 who had received enoxaparin were reviewed. Purpose of administration and dosage were recorded and compared with published guidelines for enoxaparin administration.

Results: The mean patient age was 61.15 ± 13.19 . 88 patients (27.3%) received enoxaparin for prophylactic and 234 patients (72.7%) received it as curative treatment. Prophylactic dose in 18 patients (20.45%) was according to published guidelines and in 70 patients (79.55%) more than recommended dose. In those patients who had received enoxaparin as curative treatment, in 134 patients (57.27%) it was in accordance with the recommended dose. in 95 patients (40.6%) it was less and in 5 patients (2.13%) was more than recommended dose. In three patients who had a glomerular filtration rate (GFR) less than 30 ml/min, two patients received more and one patient received less than appropriate dose.

Discussion: The results indicate that in a large percentage of patients administered dose of enoxaparin as prophylactic use was more than guideline's recommendations and conversely administered dose for curative treatment was less than recommended dose.

Keywords: Enoxaparin, Drug Utilization Evaluation, prophylactic treatment, curative treatment